

Erfgoeddag peilt naar de betekenis van ‘Thuis’

Op zondag 21 april staat Erfgoeddag in Vlaanderen en Brussel in het teken van ‘Thuis’. Maar ... wat is dat precies, een thuis? Een huis, met een dak boven je hoofd, of gaat het over veel meer? En was een ‘thuis’ vroeger iets anders dan vandaag? Welke objecten, gebruiken en tradities missen we bij heimwee of ontheemding?

Met meer dan 900 gratis activiteiten probeert deze editie van Erfgoeddag een veelzijdig antwoord te geven op deze vragen.

Erfgoeddag is het jaarlijkse toonmoment van de cultureel-erfgoedsector. Met meer dan 600 zijn ze, de archieven, ambachtshuizen, erfgoedbibliotheken, heem- en familiekundige kringen, musea, stedelijke en gemeentelijke cultuurdiensten, erfgoed- en tal van andere organisaties die samen een rijk programma hebben uitgewerkt. Er zijn tentoonstellingen, rondleidingen, demonstraties, maar ook workshops, theatervoorstellingen, expertenbeurzen, lezingen, wandelingen, fiets- en zoektochten, panelgesprekken en nog veel, véél meer. Al deze 900+ activiteiten zijn gratis.

Een greep uit het aanbod:

- In het **Adornesdomein in Brugge** strijkt een **Vikingleger** neer. Bezoekers krijgen er inzicht in de leefwereld van deze fascinerende en grotendeels onbekende noordse cultuur. Jonge tijdreizigers kunnen meedoen aan een speurtocht, Vikingspelen en een bezoek brengen aan het Vikingkapsalon. Onderweg komen ze meer te weten over de leefgewoonten en rituelen van de Vikingen en hoe zij hun thuis en familie koesterden.
- Het **Koninklijk Legermuseum in Brussel** belicht het **dagelijkse menu tijdens WOII**. Wat werd er toen zoal gegeten? En hoe gingen gezinnen om met schaarste, rantsoenering en de zwarte markt?
- In **Leuven** kunnen geïnteresseerden een **krakerswandeling** doen. Activisten, anarchisten, creatievelingen, thuislozen en een waaier van wereldverbeteraars creëren hun eigen (t)huis in kraakpanden. Hotspots van activisme en tegencultuur, bekend tot ver buiten de stadsgrenzen. Bezoekers kunnen de sfeer van de Leuvense undergroundscene opsnuiven met een geleide wandeling of zelfstandig, met de ErfgoedApp.
- In **Genk** maken bezoekers kennis met de **woonwagencultuur**. In en rond authentieke woonwagens ontmoeten ze woonwagengebwoners en beluisteren ze hun verhalen.
- Ook buiten de erfgoedorganisaties worden heel wat schatten bewaard en gekoesterd, thuis met name. In **Sint-Niklaas** kunnen bezoekers objecten meebrengen naar het **Stedelijk Museum**. Daar zit een batterij experts klaar om te adviseren en antwoord te geven op alle vragen.

- In het Stadsarchief **Mechelen** gaat het over 'thuis in de 16e eeuw', met de vertoning van de documentaire *Ergens beter dan thuis. Mechelaars op de vlucht tijdens de turbulente 16e eeuw*. Het Universiteitsarchief in **Antwerpen** focust op hoe kotstudenten zich thuis voelden en voelen: *Home sweet home*.
- Nog in **Antwerpen** brengt het MAS: *Thuis in Rituelen* i.s.m. FMDO en hun lidverenigingen. De bezoeker verkent een wereld vol smaken tijdens een betoverende **theeceremonie** uit Suriname, Marokko, de Peruaanse jungle en de Andes. Er zijn ook persoonlijke verhalen over 'thuis', waardoor bezoekers inzicht krijgen in diverse culturen.
- In het Mergelynck Museum in **Ieper** beleven bezoekers de 'thuis' van de gegoede burgerij in de 18e eeuw. Tegelijk kunnen ze de gloednieuwe en **eigentijdse documentaire** bekijken, gemaakt door 14 OKAN-leerlingen. Zij reflecteren aan de hand van de collectie over het thema 'Thuis': wat zorgt voor een thuisgevoel en wat is heimwee?

Deze Erfgoeddag in het teken van 'Thuis' biedt met andere woorden een gevarieerd en boeiend programma voor jong en oud. Bezoekers worden uitgenodigd om de diverse aspecten van thuis te verkennen en te beleven. Het programma is vanaf 21 maart te raadplegen via www.erfgoeddag.be.

"*Thuis* is een thema waarmee de honderden enthousiaste organisatoren van Erfgoeddag alle richtingen mee op kunnen. Het spreekt dan ook ontzettend tot de verbeelding, in zijn alledaagsheid én in zijn bijzonderheid. Het programma barst van de creatieve, speelse en hartverwarmende activiteiten. Wat betekent 'thuis' voor u? Trek eropuit tijdens Erfgoeddag en laat het ons weten! Het belooft een topdag te worden", zegt Olga Van Oost, algemeen directeur van FARO.

Iedereen heeft erfgoed

Naar aanleiding van deze editie verschijnt de nieuwe publicatie *Hebben & houden. Tips om je erfgoed gezond te houden*. Een handleiding boordevol praktische tips voor de erfgoedliefhebber. Want hoe omgaan met (familiale) kleinoden, kostbare schilderijen, prenten, juwelen, boeken of archiefmateriaal? Elk object en elke traditie verdient de nodige aandacht en een stevige dosis *tlc - tender loving care*. Bij heel wat deelnemende organisaties wordt deze publicatie op Erfgoeddag aangeboden. Na Erfgoeddag kan *Hebben & houden* digitaal of op papier bij FARO worden besteld, en wel via <https://faro.be/publicaties>.

Erfgoedweken opnieuw van de partij!

Voor de derde keer coördineert FARO de Erfgoedweken: tijdens de week voor en na Erfgoeddag slaan we opnieuw de handen in elkaar met de onderwijssector. De bedoeling? Leerlingen en leerkrachten (uit het lager en secundair onderwijs) enthousiast maken voor het cultureel erfgoed dat hen omringt. Kinderen en jongeren zijn de erfgoedmakers en -zorgers van morgen. Tijdens de week gaan erfgoedwerkers lesgeven als 'Erfgoedklasbakken'. Ze nemen het in scholen een (les)uur over van leerkrachten. Daarnaast worden klassen ook als vips ontvangen in het archief, het museum, bij de heemkring of in de erfgoedbibliotheek.

Maak gebruik van de ErfgoedApp

Of je nu een museum bezoekt, door de velden trekt of een nieuwe stad verkent: erfgoed vind je overal. Dankzij de ErfgoedApp ontdek je het rijke aanbod in een handomdraai. Geen klassieke audiotours met de ErfgoedApp. Videomateriaal, audiofragmenten, doevragen en augmented reality zorgen voor een uniek erfgoedbezoek. Laat je onderdompelen in een eeuwenoud ambacht, maak kennis met een lokale held, herontdek sporterfgoed of waag je met de hele familie aan een spel.

En dat helemaal gratis via de eigen smartphone of tablet, op ieders eigen tempo en wanneer het de bezoeker het beste past. Gewoon downloaden en klaar voor de start! <https://erfgoed.app/over-de-erfgoedapp/>

Erfgoed ≠ Open Monumentendag

Erfgoeddag wordt weleens verward met de Open Monumentendag. De focus van dit evenement in september ligt op het onroerend (= niet-verplaatsbaar) erfgoed. Dat zijn gebouwen en landschappen.

PRAKTISCH

Erfgoeddag 2024 'Thuis'

- Op zondag 21 april van 10 tot 18 uur. Sommige activiteiten vinden ook plaats op vrijdag 19 of zaterdag 20 april.
- Overal in Vlaanderen en Brussel.
- Gratis.
- Het programma vindt u op www.erfgoeddag.be.